

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/363/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111226443
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3111226443.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Ivety Martinákovovej a JUDr. Alice Beňovej v právnej veci žalobcu O. C. Q., a.s. so sídlom X., K. XXXX/XXX, IČO: XX XXX XXX proti žalovanému E. K., bytom Z. L., Q. L. O. XX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov T., IČO: XXX XX XXX, so sídlom X. XX, Q., zastúpeného JUDr. P. A., advokátom so sídlom Z.. P. T. 1, C. U., o zaplatenie 682,37 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 26. júna 2012 č. k. 17C/17/2012-43 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d u j e**.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 478,64 eur s 8,39% úrokom ročne od 26.08.2009 do zaplatenia, a to 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšujúcej časti žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca uplatňoval svoj nárok na základe neplnenia podmienok právneho vzťahu zmluvy o úvere. Jeho podstatou je záväzok veriteľa poskytnúť peniaze do určitej sumy (limitu) v prospech dlžníka a na jeho požiadanie. Záväzku veriteľa zodpovedá záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Na základe uvedeného mal súd za to, že medzi žalobcom (ako veriteľom) a žalovaným (ako dlžníkom) vznikol dvojstranný záväzkovo-právny vzťah, podľa ktorého žalobcovi vznikla povinnosť poskytnúť žalovanému úver a žalovanému povinnosť vrátiť ho podľa dohodnutých podmienok uvedených v úverovej zmluve. Žalovaný akceptoval jednotlivé ustanovenia tejto zmluvy ich podpísaním, a preto má povinnosť vrátiť požičané finančné prostriedky tak, ako sa k tomu zmluvou zaviazal. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 02.08.2008 v danej veci má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože jej obsah žalovaný nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, keďže tento bol už vopred pripravený, predtlačný. Dodávateľom v tomto prípade bol žalobca, ktorý pri uzatváraní zmluvy vykonával svoju podnikateľskú činnosť. Spotrebiteľom je žalovaný, ktorý pri uzatváraní zmluvy nevykonával žiadnu obchodnú alebo inú obdobnú činnosť. Vzhľadom na ustanovenia § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka bolo povinnosťou súdu zisťovať, či zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi dňa 27.3.2008 neobsahovala neprijateľné podmienky, či neodporuje niektorými dojednaniami dobrým mravom a nespôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov. V konkrétnom prípade žalobca ako dodávateľ zmluvné podmienky úveru so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, nemali teda charakter individuálne dojednaných podmienok. Zmluva bola na predtlačnom formulári. Podľa názoru súdu niektoré časti tejto zmluvy sú svojim obsahom koncipované tak, že pôsobia jednostranne v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, a to predovšetkým v časti ročnej úrokovej sadzby 37,04%, ako aj celkových nákladov spotrebiteľa (6.017 Sk). Ide o neprimerane vysoké úroky, ktoré žalobca od žalovaného požadoval za poskytnutý úver, ako

aj neprimerane vysoké náklady za dohodnutý úver. Takéto podmienky súd preto považoval v zmysle § 52 a nasl. Obč. zákonníka za neprijateľné a teda za neplatné. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci mal teda súd zistené, že žalobca poskytol žalovanému na základe jeho žiadosti spotrebný úver na nákup tovaru vo výške 19.000 Sk. Žalovaný podľa tvrdenia žalobcu zaplatil z neho 6.000 Sk na jeho začiatku. Žalovaný ostal dlžný žalobcovi na úverovej istine zo zmluvy, ktorá je predmetom sporu, a to sumu 13.999 Sk- 464,68 Eur. K tejto nezaplatennej čiastke súd pripočítal zmluvnú pokutu vo výške 14,64 eur (ktorú považoval za primerané zostatku nesplatennej istiny). Preto súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť 478,64 eur, nakoľko mal za to, že z neplatnej zmluvnej podmienky nemohlo vzniknúť žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Preto súd žalobu v časti týkajúcej sa dohodnutých úrokov a sankcií vyplývajúcich z neplatných zmluvných podmienok zamietol, bez toho, žeby použil moderačné právo, nakoľko podľa názoru súdu neplatnú zmluvnú podmienku nie je možné znižovať. Keďže sa žalovaný s plnením svojho dlhu v jednotlivých splátkach dostala do omeškania, má žalobca nárok na úrok z omeškania, pretože podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas. V čase vzniku omeškania žalovaného, to znamená v dni nasledujúcom po dátume splatnosti celého úveru, bola výška úrokov z omeškania 9%, pretože základná úroková sadzba bola v tom čase 1%. Žalobca však požadoval úrok 0,023 % denne, čo predstavuje ročne 8,39%. Z dispozičného princípu vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej i právnej stránke. Z viazanosti súdu žalobným petitom je zrejmé, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než sa domáhajú. Keďže súd nemohol prekročiť návrh ohľadne uplatnených úrokov, priznal ich do uplatnenej výšky, a to 8,39% ročne. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Vzhľadom k tomu, že žalobca mal v konaní iba čiastočný úspech (rovnako ako žalovaný) rozhodol súd o trovách konania tak, že ich náhradu nepriznal žiadnemu z nich.

Proti tomuto rozsudku, a to jeho časti vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšujúcej časti zamietnutá, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že zmluva o úvere uzavretá dňa 27.03.2008 medzi ním a žalovaným obsahuje v neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Poukázal na skutočnosť, že predmetom plnenia z úverovej zmluvy je peňažná suma predstavujúca výšku poskytnutého úveru a výška úrokov je považovaná za cenu plnenia. Žalobca svoje tvrdenie odvodil z definície zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Z ustanovení § 53 ods. 1, § 2 písm. b/ Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nepochybne vyplýva, že výška úrokov v danom zmluvnom vzťahu považuje za cenu plnenia. Na základe uvedeného zastával názor, že výšku úrokov, ktorá je cenou plnenia, nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku. Žalobca predložil súdu výpočet výšky úrokov požadovaných v zmysle napadnutej úverovej zmluvy od žalovaného a zároveň výpočet výšky úrokov so zníženou úrokovou sadzbou podľa NBS v čase uzatvorenia tejto zmluvy t. j. 13,75%. Z uvedeného výpočtu a zo všetkých skutočností je zrejmé, že predmetná úverová zmluva nebola ani v rozpore so zákonom, ani zákon neobchádzala, preto mal za to, že konštatovanie súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozsudku je neopodstatnené. Tiež poukázal na vyjadrenie Generálnej advokátky Verice Trstenjak pri rozhodovaní Súdneho dvora EÚ (C-453/10), ktorá za najdôležitejšiu časť pri skúmaní podmienok úverovej zmluvy uviedla dôraz na zodpovednosť spotrebiteľa, ktorý si má pred uzavretím zmluvy zvážiť jej obsah a nespoliehať sa len na ochrannú ruku štátu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že jeho žalobe v časti zmluvných úrokov vyhovie.

Žalovaný a vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. v napadnutom rozsahu (vo výroku, ktorým bola žaloba v zvyšujúcej časti o zaplatenie zmluvných úrokov zamietnutý, ako aj vo výroku o náhrade trov konania) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal námietky žalobcu, ktoré boli v odvolaní vznesené a v celom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa v danej veci. Z daného titulu si osvojil aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, na ktoré poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

Žalobca vo svojom odvolaní výslovne uplatňuje dôvod odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. z dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní uvádza odlišné závery než súd prvého stupňa týkajúce sa neprimerane vysokých zmluvných úrokov.

Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 3803193241 uzavretú medzi účastníkmi konania správne súd prvého stupňa posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd prvého stupňa správne v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka potom skúmal, či daná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje neprijateľné podmienky a neodporuje dobrým mravom a nespôsobuje tak nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov. V danom prípade ako vyplýva zo zmluvy o úvere žalobca ako dodávateľ zmluvné podmienky úveru so žalovaným nevyjednával, nemajú teda charakter individuálnych zmluvných podmienok (zmluva je uzavretá na predtlačenom formulári).

Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvého stupňa, v rámci ktorého sa zaoberal úrokovou sadzbou z úveru, ktorá je neprimerane vysoká a odporuje dobrým mravom, nakoľko predstavuje ročný úrok 37,07% pri výške úveru 464,68 eur, čo takmer 3-násobne prevyšuje priemernú mieru úrokov obdobných spotrebiteľských úverov poskytnutých v danom čase peňažnými ústavmi (13,75% ročne). Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zmluvné úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatív dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Aj podľa názoru odvolacieho súdu zmluvné úroky za poskytnutý úver v dojednanej zmluve o spotrebiteľskom úvere sú neprimerané a v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako neprimerané boli aj vysoké náklady za dohodnutý úver (199,72 eur). Takéto dohodnuté podmienky súd prvého stupňa správne považoval v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka za neprijateľné a teda za neplatné. Z neplatnej zmluvnej podmienky nemohlo vzniknúť žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď žalobu v časti týkajúcej sa dohodnutých úrokov a sankcií vyplývajúcich z neplatných zmluvných podmienok zamietol bez toho, že by použil moderačné právo, nakoľko aj podľa názoru odvolacieho súdu, neplatnú zmluvnú podmienku nie je možné znižovať. Obdobný právny záver vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/26/2011, v ktorom uviedol, že pokiaľ ide o neplatnosť úrokov v celom rozsahu, nie je ich možné modifikovať. Pokiaľ preto súd prvého stupňa zamietol žalobu vo zvyšujúcej časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia zmluvných úrokov, bolo jeho rozhodnutie v tejto časti správne.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi podľa § 224 ods. 1, § 151 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, žalovaný a ani vedľajší účastník si náhradu trov konania neuplatnili, preto im trovy neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.